

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1964-1965.

10 FEVRIER 1965.

Projet de loi modifiant :

1° l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et du personnel assimilé;

2° l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et orphelins des membres de l'armée et de la gendarmerie.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. VAN CAUWENBERGHE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Les arrêtés royaux n° 254 et 255, du 12 mars 1936, doivent absolument être modifiés, a dit le Ministre, adjoint aux Finances, lors de la séance du mercredi 3 février 1964 de la Commission des Finances, et il en a expliqué les raisons, en développant, comme suit, article par article, le présent projet de loi :

Article 1er.

Normalement, pour l'octroi d'une pension de veuve, deux conditions sont exigées. Il faut un an de mariage et un an de contribution au Fonds des pensions de survie. Mais ces deux conditions tombent dans le cas

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierre De Smet, président; Adam, Demarneffe, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Scokaert, Urbain, Van Houtte, Versé, Vreven, Wiard et Van Cauwenberghe, rapporteur.

R. A 6796.

Voir :

Document du Sénat :

82 (Session de 1964-1965) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1964-1965.

10 FEBRUARI 1965.

Ontwerp van wet tot wijziging van :

1° het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936 waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk staatspersoneel en daarmee gelijkgesteld personeel;

2° het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 tot eenmaking van het pensioenregime voor de weduwen en wezen der leden van het leger en van de rijkswacht.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIEN
DOOR DE H. VAN CAUWENBERGHE.

DAMES EN HEREN,

De koninklijke besluiten n° 254 en n° 255 van 12 maart 1936 moeten absoluut worden gewijzigd, zo zei de Minister, Adjunct voor Financiën, tijdens de vergadering van de Commissie voor de Financiën van 3 februari 1964. Hij zette de redenen daarvan uiteen en lichtte het ontwerp van wet artikelsgewijs toe als volgt :

Eerste artikel.

Voor de toekenning van een weduwenpensioen worden normaal twee voorwaarden gesteld, namelijk een jaar gehuwd zijn en gedurende een jaar bijdragen betaald hebben aan het Fonds voor overlevingspen-

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierre De Smet, voorzitter; Adam, Demarneffe, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Scokaert, Urbain, Van Houtte, Versé, Vreven, Wiard en Van Cauwenberghe, verslaggever.

R. A 6796.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

82 (Zitting 1964-1965) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

où le décès de l'agent est consécutif à un accident de travail. Cela veut dire que, soit au lendemain de son mariage, soit après avoir effectué une seule journée de service, si l'agent décède suite à un accident de travail, sa veuve a droit à une pension de survie égale à 30 % du traitement moyen du défunt. Jusqu'ici le cas n'avait jamais été prévu du décès résultant d'un accident survenu sur le chemin du travail. L'article 1er comble cette lacune en ouvrant le droit à la pension de survie suite au décès survenu sur le chemin de travail.

Article 2.

La procédure du divorce prononcé après une séparation de corps a été modifiée par la loi du 20 juillet 1962.

Aux termes de cette loi, la conversion de la séparation de corps en divorce peut, aujourd'hui, être prononcée à la demande de l'époux lésé, comme à celle de l'époux coupable. Cette innovation nécessite une mise en concordance de la législation sur les pensions avec celle sur les divorces en prévoyant que, de toute manière, la femme divorcée aux torts exclusifs du mari, conserve ses titres à la pension.

Article 3.

Du fait que la législation actuelle prévoit des réductions du montant de la pension de la veuve, en fonction de la plus ou moins grande différence d'âge entre l'époux et l'épouse, la pension d'une veuve ayant des enfants à charge peut parfois être inférieure à la pension d'orphelin que les enfants obtiendraient seuls si leur mère ne pouvait faire valoir aucun droit à une pension. Il y a là, manifestement, une anomalie que l'article 3 du projet corrige en garantissant, à la veuve, une pension au moins égale à celle que les enfants seuls obtiendraient dans l'éventualité où leur mère n'aurait droit à aucune pension.

Article 4.

Lorsque la veuve ne réunit pas les conditions requises pour obtenir une pension de survie à charge du Trésor, l'Etat verse, au régime de pensions de la sécurité sociale, les cotisations que le mari défunt y aurait payées s'il avait été assujéti à ce régime. De ce fait, la veuve touche une pension dite de sécurité sociale. Si cette veuve a des enfants, les orphelins bénéficient d'une pension à charge du Trésor tandis qu'elle même touche sa pension de sécurité sociale. Il y a donc le cumul de pensions. Mais, l'inconvénient est que, dans ce cas, il peut se produire que ce système procure à une veuve n'ayant pas droit à la pension à charge du Trésor, des ressources supérieures à celles accordées à une veuve qui a droit à pareille pension majorée des accroissements pour charge d'orphelins. L'article 4 met fin à ce cumul des avantages dans le chef d'une même famille.

sioenen. Deze twee voorwaarden vallen evenwel weg indien het overlijden van de ambtenaar het gevolg is van een arbeidsongeval, d.w.z. dat, indien de ambtenaar als gevolg van een arbeidsongeval, overlijdt, hetzij de dag na zijn huwelijk, hetzij na een enkele dag dienst, zijn weduwe recht heeft op een overlevingspensioen, gelijk aan 30 % van de gemiddelde wedde van de overledene. Totnogtoe werd nooit rekening gehouden met het geval van overlijden als gevolg van een ongeval overkomen op de weg naar of van het werk. Artikel 1 vult deze leemte aan en opent het recht op overlevingspensioen bij overlijden op de weg naar of van het werk.

Artikel 2.

De procedure inzake echtscheiding, uitgesproken na scheiding van tafel en bed, werd gewijzigd bij de wet van 20 juli 1962.

Krachtens die wet kan de omzetting van de scheiding van tafel en bed in echtscheiding, thans worden uitgesproken op verzoek van de benadeelde echtgenoot, alsmede op verzoek van de schuldige echtgenoot. Dit brengt mee dat de wetgeving op de pensioenen in overeenstemming moet worden gebracht met de wetten betreffende de echtscheiding, door de bepaling dat de vrouw, geheel ten nadele van de man, uit de echt gescheiden, in elk geval haar recht op pensioen behoudt.

Artikel 3.

Aangezien de huidige wetgeving voorziet in verminderingen van het bedrag van het weduwenpensioen, op grond van het min of meer grote verschil in leeftijd tussen de echtgenoot en de echtgenote, kan het pensioen van een weduwe met kinderen te haren laste soms kleiner zijn dan het wezenpensioen dat de kinderen alleen reeds zouden verkrijgen indien hun moeder geen aanspraak op pensioen kon maken. Dat is kennelijk een misstand, welke artikel 3 van het ontwerp rechtzet door de weduwe een pensioen te waarborgen dat ten minste gelijk is aan het pensioen dat de kinderen alleen reeds zouden ontvangen ingeval hun moeder geen recht zou hebben op enig pensioen.

Artikel 4.

Wanneer de weduwe niet voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een overlevingspensioen ten bezware van de Schatkist, stort de Staat aan het pensioenstelsel van de sociale zekerheid de bijdragen die de overleden man zou hebben betaald indien hij aan dit stelsel onderworpen was geweest. Daardoor ontvangt de weduwe een zogenaamd sociale-zekerheidspensioen. Indien deze weduwe kinderen heeft, genieten de wezen een pensioen ten laste van de Schatkist, terwijl zij zelf haar sociale-zekerheidspensioen bekommt. Het gaat hier dus om een cumulatie van pensioenen. Het hieraan verbonden bezwaar is wel dat het kan voorkomen dat dit stelsel, in een dergelijk geval, aan een weduwe die geen aanspraak kan maken op pensioen ten laste van de Schatkist, hogere inkomsten verschaft dan aan de weduwe die recht heeft op zulk een pensioen verhoogd met de vermeerderingen wegens wezenlast. Artikel 4 maakt een eind aan deze cumulatie van voordelen voor eenzelfde gezin.

Article 5.

L'article premier de l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936, complété par l'article 2 de la loi du 30 avril 1958, règle la pension de survie des femmes qui ont épousé un militaire pensionné de rang subalterne. L'interprétation du texte a donné lieu à un différend avec la Cour des Comptes. L'article 5 du présent projet met définitivement fin à ce différend en réglant le cas contesté des veuves de militaires qui ont accompli du service avant le 1er janvier 1922 et qui sont passés dans le corps des officiers ou à la gendarmerie avant le 1er janvier 1923.

Articles 6 à 9.

Afin de mettre sur le même pied les agents militaires et les agents civils, ces articles introduisent dans l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936 des modifications analogues à celles qui sont apportées par les articles 1 à 4 du projet à l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936.

Article 10.

Cet article donne au Roi le pouvoir d'insérer des dispositions identiques dans l'arrêté royal portant les statuts de la Caisse des Ouvriers de l'Etat.

Article 11.

Cet article met fin à un problème de répartition des pensions des professeurs et instituteurs communaux. Cette répartition concerne des services rendus avant le 1er janvier 1877. Actuellement, douze pensions en cours font l'objet de cette répartition. Par l'article 11 et pour simplifier les choses, l'Etat renonce désormais aux récupérations à charge des provinces et des communes intéressées.

Article 12.

Tout en indiquant que la loi entrera en vigueur le premier jour du mois qui suivra celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur*, cet article fixe, au 1er juin 1958, la prise d'effet des articles 3, 8 et 10, et au 1er janvier 1964, celle de l'article 11.

Après l'exposé introductif du Ministre, adjoint aux Finances, un bref débat s'est institué à propos de la mise en concordance des lois de pensions avec celles, nouvelles, relatives au divorce.

A deux questions précises, le Ministre a répondu ceci :

— en cas de divorce prononcé aux torts réciproques des conjoints, l'épouse n'a pas droit à une pension;

Artikel 5.

Artikel 1 van het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936, aangevuld door artikel 2 van de wet van 30 april 1958, regelt het overlevingspensioen van de vrouwen die een gepensioneerd militair van lagere rang hebben gehuwd. De interpretatie van de tekst gaf aanleiding tot een geschil met het Rekenhof. Artikel 5 van dit ontwerp maakt hieraan voorgoed een eind door het betwiste geval te regelen van de weduwen van militairen die vóór 1 januari 1922 dienst hebben volbracht en vóór 1 januari 1923 overgegaan zijn naar het officierenkorps of naar de Rijkswacht.

Artikelen 6 tot 9.

Om de militairen en de burgerlijke ambtenaren op gelijke voet te plaatsen voeren deze artikelen in het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 soortgelijke wijzigingen in als die welke door de artikelen 1 tot en met 4 worden aangebracht in het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936.

Artikel 10.

Dit artikel geeft aan de Koning bevoegdheid om dezelfde bepalingen op te nemen in het koninklijk besluit houdende de statuten van de Rijkswerkklidenkas.

Artikel 11.

Dit artikel beslecht een probleem inzake verdeling der pensioenen van de leraars en gemeentelijke onderwijzers. Deze verdeling heeft betrekking op de diensten volbracht vóór 1 januari 1877. Thans komen er nog 12 pensioenen in aanmerking voor deze verdeling. Ten einde de zaken te vereenvoudigen ziet de Staat, door artikel 11, voortaan af van de invorderingen ten laste van de betrokken provincies en gemeenten.

Artikel 12.

Dit artikel bepaalt enerzijds dat de wet in werking treedt op de eerste dag van de maand volgend op die waarin zij in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt en anderzijds dat de artikelen 3, 8 en 10 uitwerking hebben op 1 juni 1958 en artikel 11 op 1 januari 1964.

Na de inleiding van de Minister, Adjunct voor Financien, wordt een korte bespreking gehouden over het in overeenstemming brengen van de pensioenwetten met de nieuwe wetten betreffende de echtscheiding.

Op twee nauwkeurige vragen gaf de Minister het onderstaande antwoord :

— in geval van echtscheiding uitgesproken ten nadele van beide echtgenoten, heeft de echtgenote geen recht op pensioen.

— une divorcée, veuve d'un mari condamné du chef d'entretien de concubine touche une pension. Si elle se remarie et que son second mari agent de l'Etat meurt, elle touche une seconde pension de survie. Mais la pension la moins élevée est réduite de moitié.

Le projet de loi a été admis à l'unanimité.

Le présent rapport a été admis également à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. VAN CAUWENBERGHE.

Le Président,
Pierre DE SMET.

— een uit de echt gescheiden vrouw, weduwe van een man die veroordeeld werd wegens het onderhouden van een bijzit, ontvangt pensioen. Indien zij hertrouwt en haar tweede man, een rijksambtenaar, overlijdt, geniet zij een tweede overlevingspensioen. Maar het laagste pensioen wordt verminderd met de helft.

Het ontwerp van wet is met algemene stemmen aangenomen.

Dit verslag is eveneens met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. VAN CAUWENBERGHE.

De Voorzitter,
Pierre DE SMET.